Ч. 37. Неділя 16 лютого (1 марта) 1903 Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Як принято в Болгариї і Сербії проект македоньских реформ. — Реорґанізация анґлійскої армії.)

На початку вчерашного засїданя палати послів повідомив президент ґр. Феттер о вислідї доповняючих виборів до ріжних комісий. До комісиї прасової вибрано з Галичини пп.: Євг. Абрагамовича, о. Коморовского і Длужаньского. Пан Міністер скарбу предложив з черги проект закона в справі часового увільненя від податків домів, призначених до перебудованя в Більску і Тішині. — Між відчитаними інтерпеляциями були: П. Вас. Яворского, в справі поведеня державних урядників в Рудках; п. Вуковича, в справі заборони концерту, що мав відбути ся у Відни в користь бідних Македонцїв; п. Дашиньского, в справі видана одного російского підданого в Гусятині російским властям; п. Урбана в справі каси щадничої в Празї і ин. На інтерпеляциї відповідали пп. Міністри: торговлї бр. Каль і скарбу др. Бем-Баверк. — При кінци засїданя відповідав на ряд інтерпеляций п. Президент міністрів др. Кербер, а між иншими і на інтерпеляцию посла Вуковича в справі концерту у Відни в користь Македонцїв. Пан Міністер заявив, що полїция видала заборону концерту по зрілій розвазї, з огляду на дипльоматичні відносини в македоньскій справі, котру старає ся полагодити також австро-угорска монархія, так що треба уникати всего, що могло би дати причину до непорозуміня. — Слїдуюче засїданє назначено на второк, дня 3 марта. На дневнім порядку того засїданя стоять справи: Доповняючі вибори до комісий, перше читанє буджету, перше читанє угоди і справозданє комісиї ненарушимости посольскої.

З Софії доносять, що загальне враженє, яке зробив проект реформи в Македонії, єсть некористне. Македонцї заявляють, що і дальше ідучих реформ они не можуть приняти, коли держави не заручать за їх переведенє. Против проектованих реформ найостр ійше виступив орґан Каравелова „Пропорец“. „Вечерная Почта“ називає проект реформ міжнародним цинїзмом і заповідає війну і революцию. Лише одна часть Македонцїв хоче заняти вижидаюче становище і не хоче спинювати переведеня реформ. Загал приймає скептично цїлий проект реформ ще й з тої причини, що навіть не означено речинця, до котрого турецке правительство має сї реформи перевести. Супротив того Туреччина може проволїкати їх виконанє. Навіть в правительственних кругах впевнюють, що проект не розвяже македоньского питаня. Всї, що близше знають обставини і настрій населеня, запонідають кровавий вибух вже на найблизші днї. — В Білгородї проект знайшов ще холоднійше принятє, як в Болгариї, бо в сїм проектї нема нїчого для оборони християн перед насильствами Альбанцїв, анї не усуває побору десятин, при котрім дїють ся як найбільші надужитя. В проектї нема також бесїди о рівноправности християн з магометанами.

В анґлійскій палатї послів вели ся від кількох днів наради над реорґанізацнею анґлійскої армії. Против такої реорґанізациї виступала опозиция з дуже тяжкими докорами. Консервативний посол льорд Черчіль напав остро на міністра війни, в причини потвореня в Анґлії нових трех корпусів. Після гадки бесїдника утворенє трех корпусів було злишне. Один корпус вистане на поборюванє диких, а три все таки не вистануть, аби вести війну з якою небудь европейскою державою Анґлія не потребує більшого войска сухопутного, коли має досить сили на мори. Колиж би уорyженє на мори було недостаточне, тодї треба було побудувати сильнійшу фльоту. П. Кемпбель-Боннермань, лїберал, бувший президент анґлійского кабінету, нападав також на міністра війни, що при реорґанізациї не використав досьвідів з поля борби в полудневій Африцї. Шкода нових видатків на таке войско, як тепер має єго Анґлія, тим більше, що край надто вже обтяжений податками. По довшій дискусиї на передвчерашнім засїданю ухвалила остаточно палата 261 голосами против 145 новий войсковий закон.

Опир.

(З даньского — Кнута Гамсуна).

Кілька лїт мого дитиньства довелось менї прожити у вуйка, що був парохом на селї. Тяжкі се були часи, богато працї, богато побоїв, а рідко або й нїколи годинка забави та розривки. Вуйко держав мене строго, одиноку розраду я знаходив лиш тодї, як иноколи сховав ся і був на самотї; колиж случайно полишилась менї вільна хвиля, я заходив до ліса або на цвинтар і блукав помiж хрестами або нагробниками, мрів, думав і розмовляв з собою голосно!

Приходство мало дуже гарне положенє, над Ґліммою, широкою рікою з великими камінями, що шуміла день і ніч. Ґлімма плила якусь частину дня на полудне, прочу частину на північ, відповідно до того, чи був приплив або відплив, — та все гомонїла єї вічна пісня, а вода плила однаково в лїтї як в зимі, в котрім небудь напрямі. На горбку стояла церква, а до неї прилягав цвинтар. Був се старенький, деревляний будинок на хрест; на цвинтари не було ростин, могили не мали цьвітів. Лиш попід камінний мур росли звичайно розкішні малини, великі та сочисті ягоди, що висисали поживу з тлустої землї небіщиків. Я знав кожду могилу, кожду напись і замітив, що сьвіжі хрести з часом починають хилити ся і остаточно одної бурливої ночи падуть на землю. Лїтом заростав увесь цвинтар буйною травою. Була така висока, що сягала менї по пояс, і я сїдав серед тої твердої трави та слухав єї дивної музики, яку виграває на нїй вітер. І обертала ся тодї на церковній вежи зелїзна стрілка, а єї жалїстні, заржавілі звуки долїтали аж на приходство.

Коли гробар був при роботї, я запускав ся нераз з ним у розмову. Була се поважна людина, усьміхала ся рідко, але супротив мене поводилась дуже приязно. І коли він так стояв у гробі і викидав лопатою землю, лучало ся часто, що кликнув, аби я уступив ся на бік, бо має тепер на лопатї великий кусень стегнової кости або якийсь череп з вискаленими зубами.

Часто я знаходив кости і скрутлї волося на сьвіжих могилах, але я загортав їх назад у землю, бо так велїв менї гробар. Я так був привик до сего, що анї дрогнув, коли попав на тлїнні останки чоловіка. Під одним крилом церкви находила ся трупарня, а в нїй цїлі купи костий. В тій трупарни я пересиджував чи раз, бавив ся потрощеними кістками і укладав з них на земли фіґури.

Одного дня я знайшов на цвинтари зуб. Се був сікач, білий, аж вилискував ся і міцний. Не богато думаючи, я сховав зуб до кишенї. Хотїв ужити єго до чогось, вицилувати з него якусь фіґурку і встромити єго в один з тих гарних предметів, які я вирізував з дерева. Я приніс зуб до дому.

Була осїнь і сумерк запав вчасно. Я мав ще богато до дїла, і проминуло кілька годин, поки я удав ся до челядної комнати, щоби взяти ся до свого зуба. Між тим зійшов місяць; була перша кватира. В комнатї не сьвітило ся ще і я був сам оден. Я не сьмів засьвітити лямпу, доки не прийде челядь; але менї вистарчало сьвітло, яке паде крізь дірку в дверцятах від печи, коли в нїй добре розпалити. Тому я метнув ся до шопи по дрова.

В шопі було темно. Коли я схилив ся на дровами, почув на голові легкий удар, як від одного-однїсенького пальця.... Обертаюсь швидко, але не бачу нікого.... Махаю довкола раменами, не знаходжу нікого.... Питаю, хто тут, не відзиває ся ніхто....

Я був простоволосий. Берусь за доторкнене місце на голові і чую щось ледоватого в руцї, котру сейчас опускаю.... А то що! — думаю. Берусь опять за волосє, — холоду вже не було....

Міркую собі: що се холодного могло би бути, що упало з повали і влучило як раз мою голову?

Я набрав цїлий оберемок дров і пішов опять до челядної комнати, розпалив і ждав, поки упаде крізь дверцята від печи сьвітло. Відтак добув зуб та пильник. Нараз застукало до вікна....

Новинки.

Львів дня 28-го лютого 1903.

— **Впреосьв. Архиепископ Більчевский** приймав вині з нагоди папского ювілею желаня складані на его руки достойниками і депутациями.

— **Для Яворова.** Торговельна палата у Львові рішила, між иншими, уділити із своїх фондів 300 К запомоги для бідних учеників краевої школи виробу забавок, а 200 К на покрите коштів майстерского курсу шевского в Яворові.

— **З товариства „Труд“ у Львові** (Ринок ч. 39). Впв. гостий і прихильників нашого товариства просимо, щоби зволили з своїми сьвяточними замовленями чи то в виготовленю суконь чи біля поспішити, аби робітні наші могли все і на час виготовити. — При сїй нагоді подаемо до відомости, що маемо на складі крім пологен, гафтів, вишивок, килимів і проч. також готові блюзки і гальки. При замовленю блюзок просимо подавати обем шиї і обем в грудях як також довгість рукава. — *Дирекция.*

— **Репертуар руского театру.** Неділя дня 1 марта: „Ой не ходи Грицю та на вечерниці“, драма зі сьпівами і танцями в 5 дїях дра Александрова і Т. Старицкого. — Ві второк дня 3 марта: „Душогуби“, драма зі сьпівами і танцями в 5 дїях Тогобочного. — Середа дня 4 марта, другий раз: „Хазяїн“, комедия в 4 дїях Карпенка-Карого. — Четвер дня 5 марта: „Циганьский Барон“ оперета в 3 дїях Штравса. — Субота дня 7 марта „Жидівка вихрестка“. драма зі сьпівами в 5 дїях Тогобочного.

— **Оборона перед анархістами.** Палата послів в Вашингтонї приняла справоздане комісиї о проектї закона в справі охорони президента Сполучених Держав півн. Америки. Після проекту сего закона жде кара смерти кождого, що з наміром або скритоубийчо відбирае жите президентови або заступникови президента, або урядникови, котрий мае обняти уряд президента. Таку саму кару накладае ся за убийство посла або амбасадора чужої держави. Коли замах на жите одної з наведених осіб не повів ся, то виновника невдалого замаху жде смерть або найнизше 10-лїтна вязниця. Особи, що помагають виконати замах підпадають такій самій карі, як убийники. Кождий мешканець Спол. Держав, котрий агітуе на убийством президента і т. д. підпадае грошевій карі до 5.000 дол. або карі до 30 лїт вязниції. Вкінци новий закон заборонюе всїм особам, ворожо настроеним до правительства, поселяти ся в Спол. Державах.

— **З Бережан** пишуть. З нагоди заснованя в Бережанах товариства „Народний Дім“ відбуде ся там д. 1 марта концерт з слідуючою проґрамою: 1. Ярослав Марченко: „У власній хаті“ Прольоґ сценізований у двох відслонах. 2. Лаврівский: „Соловій“. — Хор міш. Бояна. 3. Ґунод: Мотиви з опери: „Марґарета“. Продукция цитрова. 4. Деклямация. 5. Бетовен: „Розвалини Атен“. Продукция фортепянова на 4 руки. 6. Лисенко: „На що менї чорні брови“. Сольосьпів про сопрана. 7. Вахнянин: З опери: „Купало“, „Ходили дівоньки“. Хор мішаний Бояна. 8. Лисенко: „Різдвяна ніч“: Divertissement. Продукция цитрова. 9. а) Шуберт: „Дївчина і смерть“, б) Лисенко: „Не вернув ся із походу“. Сольосьпів про сопрана. 10. Колесса: „Вулиця“. Хор міш. Бояна. Початок о 8 год. вечером. По концерті комерс і забави.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і виховане.

Ради господарскі.

— Як заводити нове або перебудовувати старе обійсте. Дуже важна річ для господаря, чи то великого чи малого, то погреб або пивничка. Навіть такі господарі, що мають лиш город коло хати, повинні конче постарати ся о пивничку, бо в нїй можна неодно спрятати, що придалось би на зиму і передновок. А спитайте, чи богато есть у нас по селах навіть більших господарів, що мали би пивничку? Бараболю і бураки закопують в землю, а коли потреба, добувають і дуже часто сиплють в хатї під постїль. Бараболя кільчить ся і псуе ся, в хатї сморід, а там днюе і ночуе цїла родина. Такої городнини як петрушка, морква і т. п. нема таки зовсїм де спрятатати та й нїхто еї не пряче. А малу пивничку можна зробити собі з невеличким коштом, иноді таки зовсїм без коштів; треба лиш присьвятити трохи працї і уміти зручно до того взяти ся. Коло Чорткова, по лївім боці Серету, мабуть в Середиицях, коли собі добре пригадуемо, роблять собі люди погреби в скалистій стїнцї по лївім боці гостинця. Там стоять по правім боці хати, а по лївій за гостинцем один погреб коло другого. Господарі видовбали собі ями в стїнці, поробили до них дверці і мають пивнички. Так можна використати неодно місце, але не треба забувати і на практичність. Пивничка повинна бути на обійстю, для більшої безпечности, коли можна таки під коморою, а нї, то недалеко хати, так, щоби еї можна мати добре на оці і в сухім місци. Будинків господарских, именно же стайнї не треба нїколи ставити при дорозї. Колесню (возівню), колюшні і стайню для коров та ялівника найлїпше ставити в однім рядї і під одною кришею — на однім кінци колесня на другім хлївець для безрог а дальше обору, на котрій треба окремо відгородити місце на гноївню та зробити від стаен опуст до неї, котрим би могла туди стїкати гноївка. Побіч обори треба визначити місце на гумно, але так, щоби оно о скілько можна не засланяло цїлого вигляду на город. Стодола повинна бути на гумнї. Хто би хотів ставити собі і шпихлїр, то лїпше зробить, коли поставить его близько хати, отже н. пр. побіч колесні (або як у нас кажуть „колешня“). Замісць складати збіже і сїно в стоги, лїпше поробити обороги, але треба уміти їх зробити. Головна річ, щоби в оборозї зробити подене з дошок понад землею, так, щоби оно на яких 20—25 цент. стояло понад землею. На то треба в оборозї вбити в три ряди — два з боків а третий серединою — однаково високі ковпаники а до них поприбивати дошки і на таке подене складати збіже або сїно. Можна також спід оборога вимостити цеглами, але так, щоби цегольний поміст виставав досить високо понад землю і вода не затїкала до збіжа або сїна. Курник і місце для дробу треба ставити близько хати і по противнім боці від стаен. Цїле уладжене обійстя зависить очевидно від місця і спроможности господаря, але не менше і від его розуму, від знаня і зручности в будованю та від змислу для ладу і порядку, практичности і краси.

Заглядаю.... Перед вікном стоїть хтось, притиснувши лице до шиби. Є для мене чужинцем, я не знаю его, а проте знаю усю цвинтарну причину. Мае чернону, повну бороду, червону вовняну перевязку на шиї і червоний капелюх на голові. Гадаю: як ся голова може так виразно показатись серед пітьми, именно з тої сторони дому, де місяць не сьвітить? Бачу лице із страшною докладностию: бліде, майже біле, а его очи глядять просто на мене.... Минае хвилька — чоловік починае сьміяти ся....

Се не був сьміх голосний, потрясаючий; лишень рот отворив ся широко, очи впялились просто в мене, і — чоловік сьміяв ся....

Менї повипадало всьо з рук і зелїзна дрож пробігла від чубка до підошви. В просторій ротній ямі усьміхненого лиця перед вікном відкриваю нагло чорну діру в рядї зубів — один зуб хибуе....

Сиджу непорушно, з широко відкритими очима. Минае опять хвиля. Лице починае закрашуватись, стае зелене, відтак робить ся червоне; але сьміх тревае дальше. Я не трачу голови, відмічаю довкола всьо; огонь сьвітить доволї ясно крізь дверцята від печи і кидае малу червонаву смугу на противлежну стїну, де стоїть драбина. Чую також із сусїдної комнати тикане стїнного годинника. Так виразно всьо бачу, що спостерігаю навіть, що капелюх чоловіка на головцї злиняв та облїз, а береги крисів закрашені на зелено.

В ту-ж мить чоловік перед шибою спускае голову долів, цїлком поволи долів, все дальше, аж опинив ся вкінци низше вікна. Здавалось, що осуваесь в землю. Я не бачив его більше.

Мене огорнув безмежний страх, я став тремтїти Глядав на долівцї за зубом, та не сьмів відорвати від вікна очий — атже лице могло повернути.

Знайшовши зуб, я хотів віднести его сейчас на цвинтар, але не мав на се відваги. Сидів все ще сам один і не міг ворухнути ся. Чую на подвірю чийсь хід і здогадуюсь, що се котрась наймичка чалапкае в деревляних виступцях; не сьмію кликнути на неї, і кроки віддалюють ся. Минае вічність Огонь в печи починае вигорювати, а для мене ратунку нема.

Нараз натискаю зуби і схоплюю ся. Отвираю двері і назадгузь виходжу з челядної комнати, безупинно глядячи у вікно, де стояв чоловік. Дїставшись на подвіре, біжу просто до стайнї, бо хочу попросити котрого з наймитів, щоби провів мене на цвинтар. Але наймитів в стайни не було.

Тепер під вільним небом став я відважнїйшим і рішив ся сам пійти на цвинтар; через те не треба було перед нїким звіряти ся і відтак попасти в кігтї вуйка.

Так вийшов я сам один на горбок. Зуб ніс у кишени. Перед цвинтарними воротами я пристанув — відвага відмовила менї дальшої підмоги. Чую вічний шум Ґлїмми, впрочім всьо тихо. В цвинтарних воротах не було фіртки, лише отвір, котрим переходило ся. Стаю з великою тревогою перед отвором і вмставляю крізь него обережно на другий бік голову, щоби побачити, чи відважу ся іти дальше.

В туж мить осуваюсь нагло на колїна.

Недалеко по другім боцї отвору, серед гробів, стояв мій чоловік в червонім капелюсї... Мав опять біле лице, котре звернув до мене, а рівночасно вказував наперед, в гору на цвинтар. Був се для мене приказ, але я не важивсь іти. Я лежав так довго і глядів на чоловіка, я благав его, а він стояв на місци неповорушно і тихо.

Аж стало ся щось, що додало менї трохи відваги: я почув, як на долї котрийсь намит нишпорив голосно коло стайнї і свистав. Ся познака житя помогла менї піднести ся. Тоді віддалив ся чоловік цїлком поволи; він не йшов, але посував ся понад гробами, все наперед вказуючи. Я переступив ворота. Чоловік манив мене дальше. Я зробив кілька кроків і станув; дальше не міг. Тремтячою рукою добув з хустини білий зуб і кинув з цїлої сили на цвинтар. В тій хвили обернула ся зелїзна стрілка на церковній вежі і різкий крик прошиб мене до костий. Я кинув ся до воріт, долів з горбка та до дому. Коли опинив ся в кухни, сказали менї, що в мене лице як сніг. — — —

Від сеї пори минуло чимало лїт, але я пригадую собі усї подробицї. Бачу себе ще на колїнах перед цвинтарними воротами і бачу червонобородого чоловіка.

Єго віку не можу близше означити. Міг числити двайцять лїт, міг числити також сорок лїт. А що се не послїдний случай, що я его бачив, то над сим питанем я міркував також пізнїйше; але все таки ще не знаю, що сказати про его вік. — — —

Не одного вечера і не одної ночи являв ся чоловік опять. Приходив, сьміяв ся широко отвореним ротом, в котрім хибував оден зуб, і щезав. Упав сніг, і я не міг вже піти на цвинтар та встромити зуб у землю. А чо-

— Кілька слів про оране. Здаєсь, як би весна вже на правду хотіла до нас завитати, а господар мусить вже лагодити плуг, щоби в ним в догідній порі вибрати ся на поле. Длятого не від річи буде сказати тут кілька слів про оране. На що оремо? На то, щоби землю добре приготовити під ростини, котрі хочемо в ній посіяти, а щоби еї добре приготовити, то мусимо уважати, щ би земля була розкришена, щоби була чиста від хопти і щоби як то кажуть, добре виробила, значить ся була як найдогіднійша до засіву. Длятого треба насамперед уважати, щоби мала відповідну вохкість, не була ані за вохка ані за суха, коли еї маємо орати. Коли оремо за суху, то она не кришить ся добре; коли же за вохка, то липне і опісля засихає та робить груду. Чи земля добра до ораня, пізнати по тім, коли взяти еї трохи в жменю і стиснути; скоро по отвореню руки она покажесь попукана і розпадає ся, то добра до ораня, коли же злипне ся як тісто, то за вохка Чим більше в земли грубого піску, тим менша есть обава, що она з'орана за вохка зібе ся в груду. Коли в ній богато вапна, то не треба також бояти ся груди, бо она на сонци розкришить ся. Але коли земля глиниста, то вже треба бути осторожнійшим. Легкі пісковаті ґрунти не треба орати в занадто сухім стані, бо они тогди ще більше етратять вохкість. Дальше треба також уважати на то, як глубоко орати. З землї треба старати ся видобути всю еї силу, длятого треба оране поглубити, щоби ростини могли добре пускати коріне в спід і тягнути звідтам поживу та щоби земля добре держала вохкість. Але з глубоким ораням треба бути осторожним, щоби не видобути яловоі землї на верх, бо то було би зле. Глубоко орати треба під зиму і під такі ростини, котрі можуть добре видержати сьвіжу землю, але з весни треба глубоко з'оране поле добре погноіти обірником По першім ораню треба уміти добре підобрати пору, коли другий раз орати. Зле було би, як би друга орка була за вчасна, але так само зле, як би була за пізна. Земли треба лишати досить часу, щоби гній, стерня, дерно, буряни і т. п. добре перегнили. До 3 або 5 неділь буває земля звичайно добра до другого ораня. Треба також уважати й на то, в котру сторону пускати борозди і класти скиби. На рівнинах найлїпше пускати їх з півночи на полудне. Де ґрунт мірно спадистий, там треба пускати борозди за спадом, але на дуже спадистих ґрунтах треба орати або впоперек або з коса, щоби вода землї дуже не змивала. Добре есть також переорати поле від часу до часу в поперек давних скиб.

— Годівля коропів або шаранів. (II.) При годівлї коропів треба на то памятати: 1) Коропи, о скілько їх не годує ся поживою, виданою до ставу, жиють лиш всїлякими животинками, що находять ся у воді, а щоби там були такі животинки, то вода не повинна бути глубока, щоби в лїтї могла добре огрівати ся. В кождій баюрі, або охабі, в кождім місци, де можна загатити якийсь потічок або якийсь рів, навіть там, де вода зі снїгу або дощів держить ся через кілька місяців, можна годувати коропа. Умисно копані саджавки не повинні бути глубокі, а також не треба їх копати в місцях, де вода добуває ся із жерела і длятого була би в споді студена. — 2) Короп жирує і росте лиш тоді, коли вода має звиш 7 степенів тепла, отже лїтом; на зиму він засипляє. Штучне годоване коропа розпочинає ся аж около 15 мая і треває до 15 вересня. При тім треба й то знати, що короп не їсть безпосередно товарячий і инший гній, лиш при помочи тогож гною творять ся у воді всїлякі животинки, а ті служать ему за поживу. Длятого також саджавки треба обсаджувати вербами, щоби они вабили до саджавки всїлякі комашки. Короп їсть всїляке зерно, варену бараболю і т. п. Ту поживу кидає ся ему до води.

Переписка.

Н. Б.: Штучні навози найлїпше купувати гуртом для більше господарів і за посередництвом товариств господарских. Напишіть до виділу товариства „Сільский господар в Олеську", може оно ще має і може Вам відступити. Впрочім можете купити у Львові у фабрицї штучних навозів, ул. Костюшка, ч. 10. О уживаню всїляких, отже й штучних навозів та о управі ріллї писали ми вже в давнїйших річниках. Добру в сїм напрямі науку знайдете також в польских книжочках, видавництва Macierzy polsk. ч. 63. за рік 1895: Nauka o nawozach, Wład. Szybiński, ціна 60 сот. — ч. 6 за рік 1900, Rolnik wzorowy, Dr. Kazimierz Miczyński, ціна 1 К. 20 сот.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Ціна збіжя** у Львові дня 27 лютого: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 7·80 до 8·—; жито 6·50 до 6·70; овес 6·25 до 6·50; ячмінь пашний 5·50 до 5.75; ячмінь броварний 6·— до 6·25; ріпак 9·— до 9·25; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 9·— до 10·50; вика 6·— до 6·50; бобик 5·75 до 6·25; гречка —·— до —·—; кукурудза стара 6·— до 6·30; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 55·— до 88·—; конюшина біла 75·— до 110·—; конюшина шведска 85·— до 95·—; тимотка 35·— до 42·—.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 28 лютого. Конференция предсїдателїв клюбів порішила вчера на нараді у президента Феттера, що на вторковім засїданю прийде насамперед в палатї послів перше читане буджету.

Рим 28 лютого. Ві второк дасть кардинал Рамполя обід в честь надзвичайних посольств з нагоди папского ювілею.

Льондон 28 лютого. Сильна буря наробила минувшої ночи богато шкоди в Льондонї і околици. Телеґрафічне получене Льондона з північною Анґлією перерване. Богато кораблїв розбило ся.

Пекин 28 лютого. Бюро Райтера доносить, що після урядового рапорту ширить ся ворохобня в провінциях Квангсі і Тунан. Віцекороль з Гунан вислав войско против ворохобників, котре їх побило. В битві погибло 500 ворохобників.

Константинополь 28 лютого. Великий везир зложив вчера амбасадорови Калїсові і російскому амбасадорови Зіновієвови подяку за уложене проекту македоньских реформ та запросив їх на авдиенцию до султана.

ловік приходив знов і знов, та все в довших відступах часу, цїлу зиму. Мій ляк, що аж волосе їжаком ставало, слабшав поволи; але він чинив менї житє дуже нещасливим, так — через міру нещасливим. Лиш в тих днях зазнав я трохи розради, коли думав кинути ся до Ґлїмми, щоби своїм мукам зробити конець.

Відтак прийшла весна і чоловік щез цїлком.

Цїлком? Нї, не цїлком, але на цїле лїто. На зиму пригадав ся на ново. Лиш двічи показав ся, відтак не було его довчий час. Три року після нашої першої стрічи я покинув вуйка і провів оден рік деинде. Коли я вернув ся, приняв миропомазане і був, по своїй думцї, мужчиною, великим, дорослим. Я вже не мешкав у вуйка на прихідстві, але дома у батька та матери.

Одного осїнного вечера, коли я пішов спати, положила ся холодна рука на моє чоло. Я розкрив очи і узрів перед собою чоловіка. Сидів на моїм ліжку і глядів на мене. Я не лежав в комнатї сам оден, але з братом та сестрою; а проте не кликав їх. Коли я почув холодний дотик на моїм чолї, повів рукою довкола себе і сказав: „Геть, іди геть!" Брат та сестра спитали із своїх ліжок, з ким я говорю.

Хвилю сидів чоловік спокійно, відтак почав сюди й туди хитати ся. При тім більшав заєдно на зростї, остаточно дістав головою до повали, а що не міг дальше рости, підвів ся і відійшов беззвучною ходою від мого ліжка, крізь комнату до печи, де й щез. Я слідив за ним цїлий час очима.... Нїколи не був він так близько мене, як тоді, глядів менї прямо в лице. Его зір був пустий і згаслий; глядів на мене, але й поза мене, наскрізь, далеко в инший сьвіт. Я спостеріг у него сірі очи. Его лице було неповорушне а сьміяло ся. Коли я відбив его руку від мого чола і сказав: „Геть, іди геть!" він взяв руку поволи до себе. За цїлий час, як сидів на моїм ліжку, нї раз не кліпнув очима....

Кілька місяців пізнїйше стрінув ся я з моїм чоловіком в останнє. Я був тоді занятий в конторі купця В. Одного вечера іду до своєї комнати, сьвічу лямпу і розбираю ся. Скинувши черевики, хочу їх виставити для служницї. Отвираю двері, а в сїнех біля мене червонобородий чоловік!

Знаю, що в сусїдній комнатї є люди, тому не страхаю ся дуже. Говорю півголосом: „Ти знов тут!" В тій хвили отвирає чоловік свій широкий рот і починає опять сьміяти ся. Се не робило вже на менї страшного враженя, але я був уважливійшим: чоловік мав всї зуби!

Той зуб мусів хтось встромити в землю. Або може в сих часах він розкришив ся, розсипав ся в порох і сполучив ся з прочим порохом, з котром був розлучений. Оден Бог се знає!

Чоловік закрив уста, обернув ся і пішов сходами долів, де й щез. — — —

З тої пори минуло богато лїт і я не бачив червонобродого післанця з країни смерти вже нїколи.

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Крековский.

З друкарні В. Ловиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).